

**HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA**
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb

KLASA: 391-35/23-01/3
URBROJ: 371-04-23-2
Zagreb, 8. ožujka 2023.

**PRIJEDLOG IZMJENA I DOPUNA
METODOLOGIJE UTVRĐIVANJA IZNOSA TARIFNIH STAVKI ZA
JAVNU USLUGU OPSKRBE PLINOM I ZAJAMČENU OPSKRBU**
- popratni dokument uz savjetovanje sa zainteresiranom javnošću -

Metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu („Narodne novine“, br. 108/20 i 20/22) (dalje: Metodologija) Hrvatska energetska regulatorna agencija (dalje: HERA) donijela je u listopadu 2020. godine te Izmjene i dopune Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu u veljači 2022. godine. Važećom Metodologijom određuje se, između ostalog, struktura i način formiranja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, odnosno krajnja cijena opskrbe plinom, te način, elementi i kriteriji za izračun pojedinih komponenti u strukturi krajnje cijene opskrbe plinom.

Prema odredbama Metodologije, trošak nabave plina predstavlja veleprodajnu komponentu u strukturi krajnje cijene opskrbe plinom te se određuje prema propisanoj formuli iz Metodologije, a primjenom odgovarajućih trgovanja cijenama terminskih ugovora „*TTF Price Assessment – Winter t*“ i „*TTF Price Assessment – Summer t*“ objavljenih u publikaciji ICIS HEREN „*European Spot Gas Markets*“.

HERA je 14. rujna 2022. donijela *Odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. listopada do 31. prosinca 2022. te za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2023.* („Narodne novine“, br. 108/22), kojom je određen trošak nabave plina u iznosu od 0,0410 EUR/kWh (0,3086 kn/kWh) sve do 31. ožujka 2023.

Za razdoblje nakon 31. ožujka 2023., obveza HERA-e je, u skladu s Metodologijom, donošenje odluke o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. travnja 2023. do 30. rujna 2024. godine, uključujući i određivanje troška nabave plina kao komponente u strukturi krajnje cijene plina prema formuli, odnosno prema *Bid* i *Offer* cijenama terminskih ugovora na referentnom plinskom tržištu „*TTF Price Assessment – Summer 23*“, „*TTF Price Assessment – Summer 24*“ i „*TTF Price Assessment – Winter 23*“, objavljenima tijekom razdoblja od 1. travnja 2022. do zaključno 28. veljače 2023.

Zbog poremećaja na tržištu energije te značajnog porasta cijena plina na europskim plinskim tržištima tijekom razdoblja trgovanja koje je Metodologijom prethodno određeno kao relevantno za izračun troška nabave plina kao komponente krajnje cijene plina, proizlazio bi trošak nabave plina za razdoblje od 1. travnja 2023. do 30. rujna 2024. u iznosu od 105,6 EUR/MWh.

Međutim, u razdoblju od kraja prosinca 2022. do danas zabilježeno je značajno smanjenje cijena plina na europskim tržištima, a ujedno i cijena terminskih ugovora na TTF tržištu koje su sa razina od oko 150 EUR/MWh na početku prosinca 2022. pale na trenutne razine i ispod 50 EUR/MWh.

S obzirom da HERA ima dužnost provoditi mjere za zaštitu krajnjih kupaca, što uključuje i opskrbu plinom po razumnim cijenama, a imajući u vidu da bi primjena troška nabave plina koji proizlazi iz odredbi važeće Metodologije predstavljala značajno povećanje krajnje cijene plina za kućanstva od 1. travnja 2023., HERA smatra potrebnim izmijeniti odredbe Metodologije.

Stoga HERA predlaže izmjene i dopune Metodologije na način da se regulacijska godina 2023./2024. koja je člankom 16. Metodologije određena u trajanju od 1. travnja 2023. do 30. rujna 2024. podijeli na dva razdoblja, i to:

- regulacijska godina 2023./2024. - od 1. travnja 2023. do 31. ožujka 2024.,
- regulacijska godina 2024. - od 1. travnja 2024. do 30. rujna 2024.

U skladu s navedenom izmjenom trošak nabave plina odredio bi se zasebno za svako od navedenih razdoblja, i to na način da se:

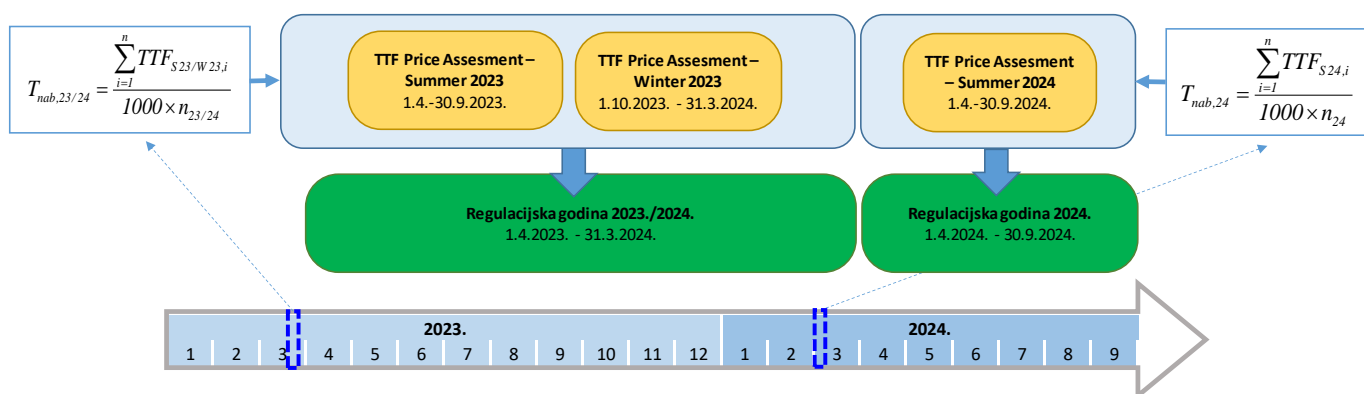
- za regulacijsku godinu 2023./2024. trošak nabave plina utvrdi primjenom aritmetičke sredine *Bid* i *Offer* cijena terminskih ugovora „TTF Price Assessment – Summer 23“ i „TTF Price Assessment – Winter 23“, objavljenih u publikaciji ICIS HEREN „European Spot Gas Markets“ tijekom razdoblja od sedam dana koje započinje danom stupanja na snagu Izmjena i dopuna Metodologije u „Narodnim novinama“, te bi predložena formula glasila:

$$T_{nab,23/24} = \frac{\sum_{i=1}^n TTF_{S23/W23,i}}{1000 \times n_{23/24}}$$

- za regulacijsku godinu 2024. trošak nabave plina utvrdi primjenom aritmetičke sredine *Bid* i *Offer* cijena terminskih ugovora „TTF Price Assessment – Summer 24“, objavljenih u publikaciji ICIS HEREN „European Spot Gas Markets“ tijekom razdoblja od sedam dana koje započinje 1. ožujka 2024., te bi predložena formula glasila:

$$T_{nab,24} = \frac{\sum_{i=1}^n TTF_{S24,i}}{1000 \times n_{24}}$$

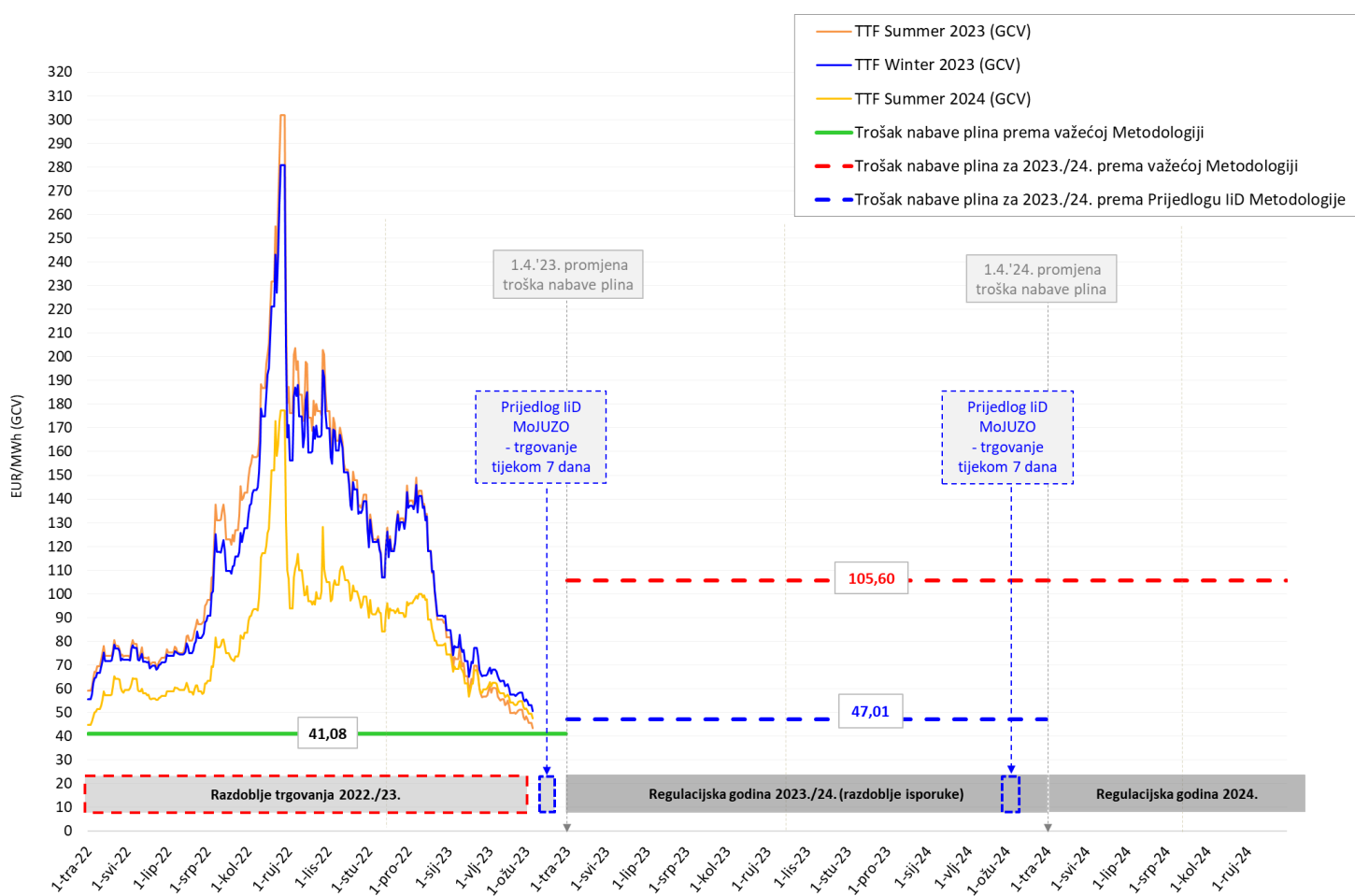
U nastavku (Slika 1.) daje se prikaz načina utvrđivanja troška nabave plina za dvije regulacijske godine kako se predlaže izmjenama i dopunama Metodologije.

Slika 1. Shematski prikaz određivanja troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024. i za regulacijsku godinu 2024.

Predloženim izmjenama i dopunama Metodologije utvrdio bi se realniji trošak nabave plina, koji odražava aktualne cijene terminskih ugovora na TTF tržištu za isporuku plina u ljetnoj i zimskoj sezoni u regulacijskoj godini 2023./2024., kao i cijene terminskih ugovora koje će u trenutku donošenja odluke o krajnjoj cijeni opskrbe plinom za regulacijsku godinu 2024. biti aktualne neposredno prije početka regulacijske godine 2024. Predložene izmjene i dopune ujedno bi rezultirale prihvatljivijom krajnjom cijenom plina za kućanstva za regulacijsku godinu 2023./2024. koja ne bi bila pod utjecajem značajnih oscilacija cijena plina tijekom 2022. godine uzrokovanih poremećajima na europskim tržištima plina.

U nastavku (Slika 2.) daje se pregled kretanja cijena terminskih ugovora relevantnih za određivanje troška nabave plina, s rezultirajućim troškom nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024. prema formuli iz važeće Metodologije, kao i troškom nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024. prema formuli iz predloženih izmjena i dopuna Metodologije (za potrebe prikaza korištene su cijene terminskih ugovora „TTF Price Assessment – Summer 23“ i „TTF Price Assessment – Winter 23“ ostvarene na dan 6. ožujka 2023.)

Slika 2. Pregled kretanja cijena terminskih ugovora za određivanje troška nabave plina za regulacijsku godinu 2023./2024.

Nadalje, a s obzirom da je na snazi Uredba o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije („Narodne novine“, br. 104/22, 106/22, 121/22 i 156/22) (dalje: Uredba) kojom su, među ostalim, propisane posebne mjere za trgovinu plinom, način i uvjeti formiranja cijena plina, osiguravanje uvjeta za sigurnost opskrbe plinom za određene kategorije kupaca plina, te posebni uvjeti obavljanja energetske djelatnosti plinom, Metodologijom se predlaže propisati i odredbu koja glasi:

„Iznimno od odredbi članka 10. i članka 20. ove Metodologije, trošak nabave plina za razdoblje za koje je Vlada Republike Hrvatske donijela posebne propise s ciljem otklanjanja poremećaja na domaćem tržištu energije, određuje se sukladno odredbama tih propisa.“

Navedenim prijedlogom dopune Metodologije trošak nabave plina bi se iznimno i privremeno odredio u skladu s donesenim propisima ili mjerama Vlade Republike Hrvatske, odnosno u skladu s odredbama članka 5.a, stavka 4. Uredbe isti bi za regulacijsku godinu 2023/2024., za razdoblje od 1. travnja 2023. do 31. ožujka 2024., iznosio 41 EUR/MWh.

Slijedom navedenog, ovim putem se, zbog izmjene načina određivanja troška nabave plina za razdoblje od 1. travnja 2023., kao jednog od elemenata u strukturi krajnje cijene opskrbe plinom, upućuje Prijedlog Izmjena i dopuna Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu na savjetovanje sa zainteresiranom javnošću, koje će trajati od 8. ožujka do 14. ožujka 2023. godine.